

obsah

část první

k dějinám a metodologii společenské teorie

předmluva		7
<i>kapitola první</i>	vývoj teorie společnosti. Vznik marxismu	13
I	renesance	16
II	buržoazní teorie společnosti před rokem 1789	20
III	vyústění společenské vědy a teorie společnosti před Marxem	35
1	klasická buržoazní politická ekonomie	35
2	historikové restaurace	42
3	kriticko-utopický socialismus	43
4	německá klasická filosofie	48
IV	vznik materialistického pojetí dějin	52
1	Marxova cesta k materialistickému pohledu na společnost	52
2	pracovní princip politické ekonomie a zformování materialistického pojetí dějin	56
3	revoluční komunismus.	60
4	Dotvoření hypotézy materialistického pojetí dějin od hypotézy k teorii. Ověření materialistického pojetí dějin v praxi roku 1848 a v Kapitálu	64
<i>kapitola druhá</i>	povaha společenské skutečnosti a problémy jejího poznávání	71
<i>kapitola třetí</i>	o předmětu a metodě historického materialismu	99
<i>kapitola čtvrtá</i>	vztah společenského bytí a společenského vědomí	121

<i>kapitola</i> pátá	pohyb rozporů ve vnitřním vývoji sociologie	155
I	cesty k vytváření sociologie	159
II	sociologická syntéza z konce 19. století a začátku 20. století	164
III	sociologie mezi dvěma světovými válkami	170
IV	některé hlavní tendence současné sociologie	178

část druhá

historický materialismus

<i>kapitola</i> šestá	materiální život společnosti	195
I	vznik lidské společnosti	195
II	práce a výroba	210
III	společnost a přírodní prostředí	235
1	materiální život lidí a jeho vztah k přírodnímu prostředí	235
2	problém povahy vlivů přírodního prostředí	241
3	přírodní prostředí a společenský řád	247
IV	rasa a společnost	250
<i>kapitola</i> sedmá	formy materiálních společenských vztahů	269
I	dělba práce	270
1	podstata dělby práce	270
2	„přirozená“ dělba práce	273
3	společenská dělba práce	276
4	člověk v dělbě práce	286
5	dělba práce a vznik třídní civilizace	292
6	dělba práce a kapitalismus	296
7	perspektiva svobodné diferenciacie tvořivých lidských činností	300
II	základní formy materiálních společenských vztahů	301
1	vztahy mezi lidmi v bezprostřední reprodukci materiálního života společnosti	304

	2	vztahy mezi lidmi mimo přímý, účelný styk s přírodou	306
	3	fetišismus společenských vztahů	308
	4	obecný princip sociálního přivlastňování	309
	5	poměr k výrobním prostředkům	315
<i>kapitola</i>	osmá	jednotlivec a společnost	319
<i>kapitola</i>	devátá	zákonitosti vývoje společenské výroby	347
	I	výroba, výrobní síly a věda	350
	II	potřeby, interesy a výrobní síly	357
	III	vzájemné působení výrobních sil a výrobních vztahů	361
	IV	pojem společensko-ekonomické formace. Vědecká periodizace dějin	371
	V	kritérium společenského pokroku	375
<i>kapitola</i>	desátá	třídy a stát	381
<i>kapitola</i>	jedenáctá	sociální revoluce	409
	I	objektivní a subjektivní stránka revoluce	412
	II	průběh sociální revoluce. Ideová revoluce	421
	III	politická revoluce	425
	IV	ničivá a tvořivá stránka revoluce	427
	V	revoluce a násilí. Pokojná revoluce	430
	VI	sociálně demokratické a revoluční marxistické pojetí pokojné revoluce	433
	VII	revoluce a evoluce. Reformismus	435
	VIII	zásadní odlišnost socialistické revoluce od revolucí minulosti	438
<i>kapitola</i>	dvanáctá	ke struktuře a funkcím společenského vědomí	441
	I	o teorii společenského vědomí	441
	II	původ a struktura společenského vědomí	447
	III	společenské vědomí a nástup třídní společnosti	452
	IV	struktura a funkce společenského vědomí	456
	1	stupně společenského vědomí	458
	2	ideologie jako funkce společenského vědomí	463
	3	ideologická a kulturní funkce společenského vědomí	473
	4	k problematice forem společenského vědomí	480
	V	k perspektivám vývoje společenského vědomí	506
		věcný rejstřík	511